

4 בפברואר 2021

הביטחון של יהודי ארצות הברית לאחר "עץ החיים"

מיטשל ד. סילבר¹

האיום

תחילתה של שנת 2021 מתאפיינת בקיטוב פוליטי רב, והקהילות היהודיות בארצות הברית ניצבות בפני גל אנטישמיות, שכמותו לא חוו היהודים האמריקאים בכל ארבע מאות שנות התישבותם באמריקה הצפונית, מאז הגיע ב'1621 יהודי ספרדי ששמו אליאס לגראד למחוז גיימס סיטי שבמדינת וירג'יניה, כדי ללמד את המתישבים כיצד לגדל ענבים לייצור יין (Sloan, 1978). האיום הנוכחי נובע מלפחות שלושה מקורות אידיאולוגיים:

תומכי העליונות הלבנה מאמצים את התפיסה לפיה הגזע הלבן עומד בפני סכנת הכחדה, מכיון ש"אנשים עם כוח והשפעה – בעיקר יהודים, המכונים לרוב 'גלובליסטים' – מקדמים מדיניות שמטרתה להרוס את 'הגזע הלבן' ב'מחוזות מולדתו המסורתיים', כגון אירופה וארצות הברית, באמצעות ייבוא מכוון של אנשים שאינם לבנים" (Amend, 2018). מאז 2018 גרמו פיגועי טרור שביצעו שניים מחסידי אידיאולוגיה זו, למותם של שנים־עשר יהודים אמריקאים – ב'27 באוקטובר 2018 נרצחו אחד־עשר מתפללים בבית הכנסת "עץ החיים" בפיטסבורג, וב'27 באפריל 2019 נורה למוות חבר קהילה בבית חב"ד בעיר פוויי שבמדינת קליפורניה (Cowan, 2019).

בקרב השמאל הפרוגרסיבי הקיצוני בולט זרם אידיאולוגי אנטי־יהודי שונה. אף על פי שלא ננקטה אלימות פיזית נגד יהודים, "דמוניזציה מרושעת של ישראל ושל תומכיה הפכה לדבר שבשגרה בקרב רבים מן השמאל האמריקאי ולתופעה אופיינית בקמפוסים של המכללות והאוניברסיטאות המייצרת סביבה עוינת עבור סטודנטים יהודים" ומאלצת אותם לבחור בין הליברליות שלהם לבין תמיכתם בישראל (Halkin, 2019). במקום אלימות, יהודים שאינם מסתירים את עמדותיהם הציוניות מתמודדים עם "תרבות הביטול" המתאפיינת ב"גינוי מוסרי, נידוי חברתי והכפשת שמם מצד עמיתים, מרצים, חברים ובני ברית פוליטיים" (Weiss, 2019).

המקור האידאולוגי השלישי לאנטישמיות בארצות הברית הוא גורמים איסלאמיסטים. אומנם אלקאעידה, דאע"ש וקבוצות ג'יהאדיסטיות סוניות רב־לאומיות אחרות פרצו לקדמת הבמה אחרי פיגועי ה'11 בספטמבר, אך יש היסטוריה ארוכת שנים של עוינות כלפי יהודים וכלפי ישראל בקרב תומכי חמאס והאחים המוסלמים בארצות הברית עוד לפני שנת 2000. למעשה שמונה מבין

¹ מ"ץ סילבר מנהל את "היוזמה לאבטחת הקהילה" (CSI - Community Security Initiative), גוף הביטחון החדש האחראי להגנה על מוסדות יהודיים באזור העיר ניו יורק רבתי. קודם לכן היה מנהל גוף המחקר המודיעיני של משטרת העיר ניו יורק (NYPD), היה שותף בכתיבת דו"ח ה־NYPD "Radicalization in the West: The Homegrown Threat" וכתב את הספר "The Al Qaeda Factor: Plots Against the West". סילבר הוא מרצה אורח ב־School of International and Public Affairs שבאוניברסיטת קולומביה, חבר ב־Council on Foreign Relations ופרשן בנושאי טרור וסיכון פוליטי.

שמונה עשרה התקיפות שתכננו גורמים איסלאמיסטים נגד העיר ניו יורק בין 1992 ל-2011, כווננו נגד מוסדות יהודיים בניו יורק או נגד יהודים המתגוררים בעיר (Reuters, 2011).

חרף העובדה כי בין השנים 2001 ו-2020 פיגועים מצד גורמים איסלאמיסטים נגד מטרות יהודיות בארצות הברית לא צלחו, ראוי לציין כמה מהתקיפות שסוכלו כדי להדגיש את האיום (Barsky, 2016). לדוגמה במאי 2009 נעצרו ארבעה גברים שנחשדו כי הם פועלים בשיתוף עם ארגון ג'יהאדיסטי פקיסטני, לאחר שהם הטמינו חומרי נפץ במכוניות מחוץ לשני בתי כנסת, "ריברדייל טמפל" ו"ריברדייל ג'ואיש סנטר" ברובע הברונקס. כמו כן ב-2011, בעקבות חקירה בת שבעה חודשים של תקיפה שתוכננה בהשראת אליקאעדה, נעצרו שני אנשים לאחר שרכשו כלי נשק ותחמושת מבלש סמוי של משטרת ניו יורק (NYPD) כדי לתקוף בית כנסת חשוב במנהטן (Barsky, 2016).

ולבסוף במהלך חודש דצמבר 2019 אירעו שתי תקיפות קטלניות נגד יהודים, שנבעו מאידאולוגיית שוליים או שהיו חסרות רקע אידאולוגי כלל. בג'רזי סיטי שבניו ג'רזי שני חברים מתנועת "העבריים השחורים" – תנועת שוליים דתית הדוחה את ההגדרות המקובלות של היהדות וטוענת כי בני הגזע השחור הם בני ישראל האמיתיים (ADL, 2020b) – ביצעו פיגוע קטלני נגד חנות בבעלות יהודית ורצחו שלושה בני אדם, שניים מהם יהודים והשלישי שוטר שנהרג בתקרית הקשורה לפיגוע (Gold & Watkins, 2019). שבועות בודדים מאוחר יותר ביישוב מונסי שבמדינת ניו יורק פלש תוקף בודד לביתו של רב במהלך מסיבת חנוכה ורצח אדם אחד במצ'טה. עד כה נראה כי האידאולוגיה היחידה שהניעה את התוקף הייתה "שנאת יהודים". ידוע שהוא סבל מבעיות נפשיות ושהחזיק באמונות אנטישמיות (Jacobs, Paul, Sacchetti & Knowles, 2020).

האתגר העיקרי בשמירה על ביטחונם של היהודים בארצות הברית, המונים קרוב לשישה מיליון ומתגוררים בחמישים מדינות, הוא התאמת המשאבים להגנה על אוכלוסייה יהודית מגוונת הפרוסה על פני שטח גיאוגרפי גדול, וכן יצירת שינוי בהתנהגות הקהילתית והטמעת פרוטוקולי אבטחה חדשים, החיוניים לסביבה המשתנה.

אבטחת הקהילות היהודיות בארצות הברית מאז הפיגוע ב"עץ החיים"

מתקפת הטרור הקטלנית על בית הכנסת "עץ החיים" בפיטסבורג הייתה "ה-11 בספטמבר" של הקהילות היהודיות באמריקה, והיא שינתה לעד את הגישה כלפי ביטחונם של היהודים בארצות הברית וחייבה לנקוט פעולה. בעקבות הפיגוע נכנסו לפעולה ארגונים יהודיים ברמה הלאומית והמקומית כאחד כדי להגביר את האבטחה של הקהילה באמצעות השקעה מחדש בתוכניות קיימות ופיתוח תוכניות חדשות המיועדות לתת מענה לסכנה ברורה ומיידית חדשה זו.

אומנם הפיגוע בפיטסבורג צמח על קרקע האנטישמיות של העליונות הלבנה, אך המאמצים לחזק את ביטחונה של הקהילה היהודית לא צריכים להתחשב בטיפולוגיה כזו או אחרת של האנטישמיות האלימה. משימתם של ארגוני האבטחה היהודיים חייבת להתמקד ביעוץ ביטחוני ובשיתוף פעולה הדוק עם מנהלי בתי הכנסת, בתי הספר ומוסדות קהילתיים רבים אחרים, כדי שכל המתחמים הקהילתיים היהודיים יעמדו בסטנדרטים גבוהים של אבטחה פיזית.

בעקבות הפיגוע בפיטסבורג ב-2018 גויס לפעולה ברמה הלאומית הארגון Secure Community Network ("רשת אבטחת הקהילה", SCN), שייסדו במשותף ועידת הנשיאים (Conference of Presidents of Major Jewish Organizations) וארגון הפדרציות היהודיות של צפון אמריקה (Jewish Federation of North America). הארגון הוקם כדי לעזור לקהילות גדולות וקטנות ברחבי אמריקה הצפונית לשכור את שירותיהם של מנהלי אבטחה, לספק להן חומרים על שיטות האבטחה המומלצות ולייעץ להן בעת הצורך (Secure Community Network, 2021). יתר על כן, באזורים עירוניים גדולים בעלי משאבים משלהם הוקמו מיזמי אבטחה אוטונומיים דוגמת ה־Community Security Initiative ("היוזמה לאבטחת הקהילה", CSI) בניו יורק, שייסדו ה־UJA Federation-NY ("המגבית היהודית המאוחדת של ניו יורק") וה־Jewish Community Relations Council-NY ("המועצה היהודית ליחסי קהילה של ניו יורק") (UJAFEDNY, 2019). גם ה־Community Security Service ("שירות האבטחה הקהילתי", CSS), ארגון אבטחה המורכב ממתנדבים יהודים מכל רחבי ארצות הברית, חידש את פעילותו ברמה הלאומית (Community Security Service, 2021).

ברמה הארצית והמקומית כאחד הושקעו משאבים עצומים בכוח אדם, באיסוף מודיעין ובניתוח ובמאמצים לחיזוק האבטחה הפיזית של בתי כנסת, של בתי ספר, של מרכזים קהילתיים, של מחנות קיץ ושל מוסדות יהודיים אחרים. באזורים מסוימים נעשו מאמצים לפנות לארגוני אבטחה יהודיים קהילתיים במדינות אחרות, דוגמת ה־Community Security Trust ("הקרן לאבטחת הקהילה", CST) בבריטניה, כדי לאמץ ולהטמיע בארצות הברית את שיטות האבטחה המוכחות והטובות ביותר.

ארכיטקטורת האבטחה של היהודים בארצות הברית

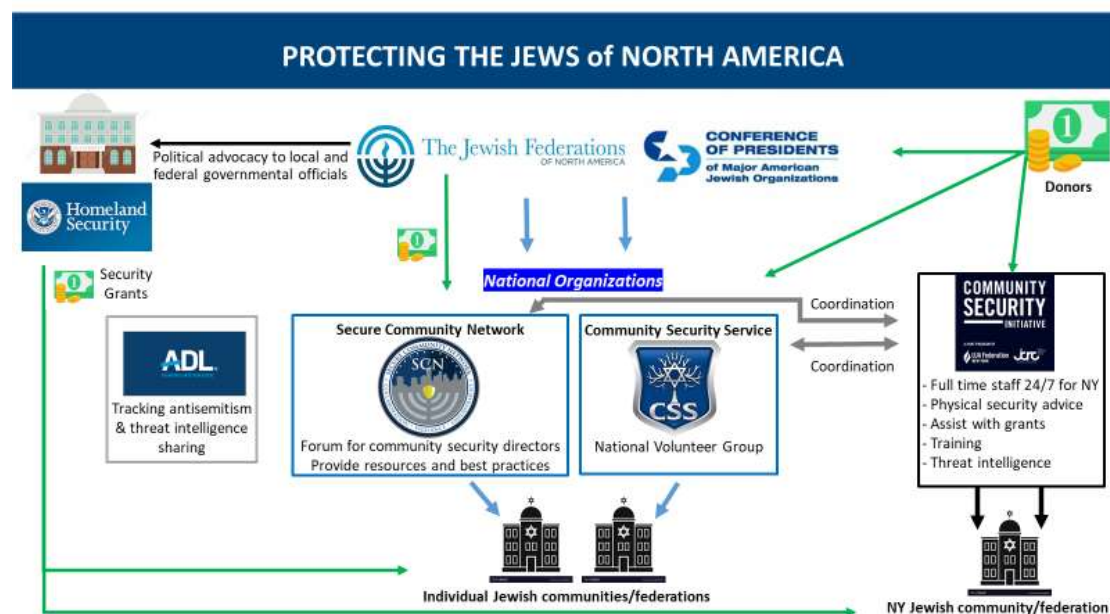
אף על פי שה־SCN משמש ארגון גג האחראי לאבטחת היהודים בכל אמריקה הצפונית ופועל בתמיכת ועידת הנשיאים וארגון הפדרציות היהודיות של צפון אמריקה, רבות מהערים הגדולות ורבים ממרכזי הקהילות היהודיות (ניו יורק, לוס אנג'לס, קליבלנד, דטרויט ובוסטון, בין היתר) פועלים באופן עצמאי ומפעילים זרועות ביטחון עצמאיות הכפופות ישירות לפדרציה היהודית המקומית. כפי שצוין קודם לכן, ה־CSS משלים את המאמצים המקומיים הללו באמצעות מתנדבים יהודים שקיבלו הכשרה בתחומי האבטחה.

שיתוף הפעולה בין יוזמות האבטחה של הפדרציות המקומיות, הנושאות באחריות לאזורים מסוימים, לבין ה־SCN, הפועל ברמה הלאומית, הולך ומתפתח. ה־SCN הוא נקודת הקשר העיקרית עם הממשל הפדרלי בכל הנוגע לסוגיות של ביטחון לאומי, והוא קובע סטנדרטים לאומיים ומסייע לקהילות יהודיות קטנות יותר שחסרות את היכולת ואת המשאבים לדאוג לעצמן. אבל עבור הקהילות היהודיות הנהנות ממשאבים רבים יותר, אין תחליף למומחיות איתנה, "הניצבת עם שתי רגליים על הקרקע" ונוכחת תמיד, כדי להבטיח את שלומן של קהילות יהודיות צפופות וכדי לפתח יחסים עמוקים וישירים עם רשויות אכיפת החוק ועם אנשי הציבור הנבחרים ברמה המקומית.

מעת לעת מתגלים מתחים בין יוזמות האבטחה המנוהלות על ידי הפדרציות האזוריות לבין הרשת הלאומית, מצב נורמלי למערכות או לרשתות המורכבות מצמתים מרכזיים, השואפים לאחידות, ומצמתים פריפריאליים עם צרכים מיוחדים משלהם. עם זאת בסיומה של 2020 החלו הצדדים להתקרב אלה לאלה ולמצוא דרך לאזן בין הסטנדרטים הלאומיים ושיטות העבודה המומלצות המשותפות לבין מגוון הגישות המקומיות. חשובה מכל היא העובדה כי בתחילת 2021 נעשים מאמצים לשיתוף מידע מודיעיני ואף לשימוש בפלטפורמות טכנולוגיות משותפות.

נכון לינואר 2021, רק ה-CSS, "שירות האבטחה הקהילתי" ברמה הלאומית המורכב ממתנדבים יהודים, נותר עדיין מחוץ למערכת זו משום שיצר אמנם שותפויות עם ה-CSI, "היוזמה לאבטחת הקהילה" בניו יורק (Community Security Service, 2020), אך לא עם ה-SCN, "רשת אבטחת הקהילה" הפועלת ברמה הלאומית. מצב זה עומד בסתירה לשיטות העבודה המומלצות של ארגוני אבטחה יהודיים אחרים ברחבי העולם (צרפת, בריטניה, אוסטרליה ודרום אפריקה), המשלבים בין צוות אבטחה מקצועי לבין מתנדבים יהודים מהקהילה שעברו הכשרה ורואים בשילוב הזה מכפיל כוח.

ולבסוף – המרכז למאבק בקיצוניות של הליגה נגד השמצה (ADL) אוסף מודיעין על איומים אנטישמיים ועוקב באופן רציף אחר מגמות ואחר קבוצות חדשות ומעוררות דאגה (ADL, 2021). הארגון מוכר מאד ברחבי ארצות הברית ועומד בקשר רציף עם רשויות אכיפת החוק בכל הדרגים ברמה הלאומית. אחד מתפקידיו החשובים ביותר הוא להתריע בפני הרשויות המקומיות והפדרליות על קבוצות או על אנשים שייתכן ותידרש בגינם חקירה נוספת. בדצמבר 2020 הכריזה ה-CSI, "היוזמה לאבטחת הקהילה" בניו יורק, כי תטמיע את המיזם המודיעיני המשותף לניתוח איומים של CSI ושל CSS במרכז למאבק בקיצוניות של ה-ADL, כדי להגדיל את ההזדמנויות לשיתוף מידע מודיעיני בין שני הארגונים (ADL, 2020a).

המלצות למדיניות

אף שהמאבק באנטישמיות הוא מאמץ ארוך טווח, שכן מדובר בפורענות שהיא מנת חלקם של יהודים במשך אלפי שנים, הרי שההגנה על קהילותינו מפני אנטישמיות אלימה יכולה וחייבת לקרות עכשיו.

ה־Community Security Trust, "הקרן לאבטחת הקהילה" הבריטית, מספקת את "תקן הזהב" בכל הנוגע לאבטחתם של יהודים בתפוצות. האופן שבו מצליחה הקרן לאבטח את יהודי בריטניה ראוי לתשומת לב קפדנית ויכול לשמש מדריך עבור הקהילה היהודית בארצות הברית.

הצורך הראשון במעלה הוא משאבים. הקרן הבריטית לא הייתה מסוגלת לעשות כל זאת בלי תקציב גדול הנשען על תרומות רבות מן הקהילה היהודית בבריטניה ועל תמיכה ממשלתית עצומה, המגיעה לכ־18.5 מיליון דולר בשנה (Jewish News Reporter, 2019). סך כל תקציב האבטחה של הקרן גבוה בהרבה מ־20 מיליון דולר, והוא משמש להגנה על בין 250,000 ל־300,000 יהודים בריטים. בהשוואה ובהתחשב בעובדה כי האוכלוסייה היהודית האמריקאית מונה קרוב לשישה מיליון נפש, יידרש בארצות הברית מימון הגדול פי 20, או 400 מיליון דולר. אף שהמידע על סכום הכסף הכולל הנתרם לצורכי אבטחת היהודים בארצות הברית הוא מוגבל, בסוף 2020 הכריז הקונגרס כי תקציב הקרן למענקים ללא כוונת רווח של המשרד לביטחון המולדת יוכפל מ־90 מיליון דולר ל־180 מיליון דולר ויוקצה לצורכי אבטחה בשנת הכספים 2021 (JCRC, 2021). אף שכל הארגונים ללא מטרת רווח, בלי כל קשר למטרותיהם ולעניינים בהם הם מטפלים, יכולים להגיש בקשה לקבלת מענק מהקרן, היא עדיין מקור חשוב ומרכזי למימון פעולות האבטחה של האוכלוסייה היהודית. קבוצות הסברה פוליטיות יהודיות מפעילות שדולה בקרב נבחרי ציבור כדי לקבל מענקים מהקרן הזאת ומקרנות הדומות לה ברמת המדינה. מטרתם של המענקים הללו לחזק את האבטחה הפיזית של בתי כנסת, של בתי ספר, של מרכזים קהילתיים ושל מוסדות קהילתיים אחרים.

תהיה האבטחה הפיזית חשובה ככל שתהיה, הרי שאיסוף וניתוח מידע מודיעיני על איומים הוא הטומן בחובו את ההבטחה לסכל מזימות נגד מוסדות יהודיים ונגד קהילות יהודיות כבר בשלביהן ההתחלתיים. ל־CST הבריטית יש יכולת גבוהה לאסוף מודיעין על איומים בקנה מידה לאומי. בארצות הברית, בעוד ה־SCN הקים לאחרונה צוות לניתוח מודיעין, החלו גם היוזמות לאבטחת הקהילה בכמה מן ערים גדולות להפעיל תוכניות דומות ברמה המקומית. איסוף מודיעין מגוון הוא דבר טוב, ובמקום שכולם יפעלו מאותה הפלטפורמה, רשת משולבת שתכלול חילופי מידע בין היוזמות המקומיות בכל רחבי ארצות הברית לבין ה־SCN, הפועל ברמה הלאומית, תהיה בעלת סיכוי טוב יותר לזהות קבוצות עוינות ושחקנים עוינים החותרים לפגיעה ביהודים.

ה־CST הבריטית מצליחה להעצים את השתתפותה של הקהילה בהגנה על עצמה באמצעות הפעלה והדרכה של סגל מיומן של מאבטחים מתנדבים המגויסים משורות הקהילה היהודית בבריטניה. מתנדבים אלה מכירים את הקהילות בקרבן הם חיים, והם חדורי מוטיבציה ומשמשים שכבת מגן נוספת המשלימה את מאמצייהם של המאבטחים המקצועיים החמושים ושל המשטרה. ה־CSS, "שירות האבטחה הקהילתי" בארצות הברית, הוא גרסה ראשונית של פעילות מסוג זה, אך היא

אינה רווחת עדיין בקרב כל הקהילות היהודיות בארצות הברית. למרות הניסיונות לאחרונה להפוך ארגון זה למקצועי (Holt, 2020), הוא עדיין נכס בלתי מנוצל שיכול לאפשר לקהילות היהודיות להתגייס למאמצי האבטחה המקומיים.

ולסיום ה־CST הבריטית ממלאת תפקיד מפתח משום שהיא "מאבטחת, מייצעת ומאמנת ארגונים קהילתיים, בתי ספר ובתי כנסת יהודיים בכל רחבי הממלכה" (Community Security Trust, 2020). ה־SCN, "רשת אבטחת הקהילה" הלאומית, חייבת להמשיך ולחזק את מאמציה למלא תפקיד דומה בארצות הברית. בפרט, עליה לשמש רשת אבטחה עבור קהילות הזקוקות לתמיכה, ובאמצעות מאגר המומחים המקצועיים שלה עליה ליעץ לקהילות היהודיות הקטנות יותר ברחבי אמריקה הצפונית כדי לסייע להן במאמצי הגביר את אבטחתן.

מקורות

ADL. (2021). Center on extremism. ADL. <https://www.adl.org/who-we-are/our-organization/advocacy-centers/center-on-extremism>.

---. (2020a, December 30). *ADL and CSI announce security partnership for expanded cooperation and coordination* [Press release]. <https://www.adl.org/news/press-releases/adl-and-csi-announce-security-partnership-for-expanded-cooperation-and>.

---. (2020b). Extremist sects within the Black Israelite movement. ADL. <https://www.adl.org/resources/backgrounders/extremist-sects-within-the-black-hebrew-israelite-movement>.

Amend, Alex. (2018, October 28). *Analyzing a terrorist's social media manifesto: the Pittsburgh synagogue shooter's posts on Gab*. Southern Poverty Law Center. <https://www.splcenter.org/hatewatch/2018/10/28/analyzing-terrorists-social-media-manifesto-pittsburgh-synagogue-shooters-posts-gab>.

Barsky, Y. (2016). *Terrorist incidents and attacks against Jews and Israelis in the United States 1969-2016*. <https://jewishpgh.org/app/uploads/2018/09/Terrorist-Attacks-Against-Jews-in-US-1969-2016.pdf>.

Community Security Service. (2021). *Community Security Service home page* <https://thecss.org/>.

---. (2020, September 15). *Facing an increased threat environment, Jewish security groups collaborate to secure the Jewish community of greater NYC*. Security

Infowatch. <https://www.securityinfowatch.com/security-executives/security-industry-services/press-release/21154353/community-security-service-community-security-initiative-and-community-security-service-announce-new-partnership>.

Community Security Trust (2020). *2019 Annual Report*. <https://cst.org.uk/data/file/a/c/Annual%20Review%202019-web.1583750042.pdf>.

Cowan, J. (2019, April 29). What to know about the Poway shooting. *New York Times*. <https://www.nytimes.com/2019/04/29/us/synagogue-shooting.html>.

Gold, M. & Watkins, A. (2019, December 11). Suspect in Jersey City linked to Black Hebrew Israelite group. *New York Times*. <https://www.nytimes.com/2019/12/11/nyregion/jersey-city-shooting.html>.

Halkin, H. (2019, September 10). The persistence of the oldest hatred. *New York Times*. <https://www.nytimes.com/2019/09/10/books/review/how-to-fight-anti-semitism-bari-weiss.html>.

Holt, F. (2020, July 13). Meet the man seeking to build a grassroots effort to secure Jewish communities. *Jewish News*. http://www.jewishaz.com/us_worldnews/meet-the-man-seeking-to-build-a-grassroots-effort-to-secure-jewish-communities/article_f978e36c-c51d-11ea-867f-7765c8182f9f.html.

Jacobs, S. et al. (2020, December 31). Hanukkah stabbing suspect searched 'why did Hitler hate the Jews,' prosecutors say. *Washington Post*. <https://www.washingtonpost.com/nation/2019/12/30/monsey-stabbing-grafton-thomas-suspect/>.

JCRC. (2021, December 21). *Security grant program updates*. JCRCNY <https://www.jcrcny.org/security-landing/>.

Jewish News Reporter. (2019, February 27). Government to increase spending for Jewish community security to £14 million. *Jewish News*. <https://jewishnews.timesofisrael.com/government-to-increase-spending-for-jewish-community-security-to-14-million>.

Reuters Staff. (2011, December 22). *Nearly half of extremist plots in NYC aim at Jewish targets*. Reuters. <https://www.reuters.com/article/us-newyork-security-idUSTRE7BL21820111222>.

Secure Community Network. (2021). Secure Community Network homepage. <https://www.securecommunitynetwork.org/>

Sloan, I.J. (Ed.). (1978). *The Jews in America 1621-1977, A chronology & fact book*. Oceana Publications.

UJAFEDNY. (2019, December 30). *UJA-Federation of New York and Jewish Community Relations Council of New York announce Mitchell D. Silber as new executive director of the Community Security Initiative* [Press release]. <https://www.ujafedny.org/news/uja-federation-of-new-york-and-jewish-community-relations-council-of-new-york-announce-mitchell-d-silber-as-new-executive-director-of-the-community-security-initiative-part-of-4-million-plan-to-hel>.

Weiss, B. (2019, September 6). Anti-semites with PhDs are harder to fight. *Globe and Mail*. <https://www.theglobeandmail.com/opinion/article-the-subtle-anti-semitism-of-progressives/>